

AB'nin Büyümesi için Sosyal Ekonominin Potansiyelini Ortaya Çıkarmak: Roma Stratejisi

17-18 Kasım 2014'te gerçekleşen Roma Konferansı Sonuçlarına göre yazılmıştır.

Avrupa'da büyümeyi artırmak için sosyal ekonominin rolünün tanıtılması ve geliştirilmesi için çalışan aktörlerin sayısında bir yükseliş gözlenmektedir. AB Konseyi Başkanlığı'nı üstlendiği dönemde İtalyan Hükümeti, sosyal ekonomi içinde çalışan kuruluşlar, ulusal ve yerel yönetimler ve AB kurumları arasındaki diyalogu artırmaya yönelik bir adım atmıştır.

17-18 Kasım'da Roma'da düzenlenen "**AB'de Büyüme için Sosyal Ekonominin Potansiyelini Ortaya Çıkarmak**" (Unlocking the Potential of the Social Economy for EU Growth) başlıklı konferansın amacı, Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Komisyonu'nun yeni yönetimlerini fırsat bilerek, Avrupa'daki sosyal ve ekonomik kalkınmanın ana sürükleyicisi olan sosyal ekonomiyi yaygınlaştırmak ve güçlendirmek için çalışan çeşitli aktörler tarafından gerekli bulunan müdahale alanlarını belirlemektir. Bu hareket; Ocak 2014'te Strazburg'da düzenlenen **Sosyal Girişimcilik Konferansı**, 2011'de Avrupa Komisyonu tarafından başlatılan **Sosyal İşletme Girişimi**, 2009'da Avrupa Parlamentosu'nun yayınladığı **Sosyal Ekonomi Yönergesi**, Avrupa Parlamentosu Sosyal Ekonomi Grubu'nun çalışmaları, son 10 yıldır Avrupa Ekonomik ve Sosyal Komitesi tarafından yürütülen çalışmalar ve **GECEs / G7 Özel Çalışma Grubu** gibi grupların başlattığı faaliyetlerin yarattığı ivmeye dayanmaktadır. Bu, aynı zamanda sosyal ekonomi aktörlerinin eşsiz çabaları, temsil ettikleri kuruluşlar, bu özel

sosyo-ekonomik hayat alanını inceleyen araştırma merkezleri ve ağlar sayesinde mümkün olmuştur.

Konferans, Avrupa'daki farklı kuruluşların dahil olduğu bir danışma sürecini takiben, 600 pratisyen, karar verici ve uzmanın katıldığı 10 çalışma grubu toplantısına ev sahipliği yapmıştır. Roma Konferansı aşağıdan-yukarıya danışma yöntemini kullanarak hem bugüne kadar yapılmış çalışmaların bir özetini sunmuş, hem de çeşitli karar vericilerin ve sosyal ekonominin gelişimi için çalışan aktörlerin bireysel veya kolektif olarak gelecekte karşılaşmayı öngördükleri zorlukları ele almıştır.

Konferansta yürütülen tartışmalar göstermiştir ki farklı ulusal ve tarihsel bağlamlarından dolayı kendine has tarihleri ve özellikleri ile çok çeşitli kurumsal yapılar ortaya çıkmış olsa da sosyal ekonomi, sermayeden daha çok insana öncelik verilmesi fikrinin temel alındığı bir kuruluşlar evrenini kapsamaktadır.

Bu kuruluşların amacı paydaşlarının kuruluş yönetimine katılmaları, elde edilen karın tekrar sosyal misyonla ilgili faaliyetlere aktarılması şartıyla ve uzun vadeli bir bakış açısıyla üyelerine veya genel topluma ürün, hizmet veya istihdam sağlamaktır. Bu kuruluş evreni kooperatif, vakıf, dernek gibi kurumsal yapıların yanı sıra sosyal girişim gibi farklı kültürel ve coğrafi bağlamlarda çeşitli anlamlar yüklenen yeni yapıları içermektedir.

Yani sosyal ekonomi dünya üzerinde piyasaların çoğulculuğuna katkıda bulunan son derece geniş ve zengin çeşitlilikteki teşekkülleri aynı şemsiye altında buluşturan ve bu kuruluşların ekonomik ve sosyal bileşenlerine verdiği önemin altını çizen bir tabirdir. Sosyal ekonomi kuruluşları işbirliği ve karşılıklık temelindeki çalışma yöntemlerini kullanırlar ve böylece toplumdaki farklı paydaşların (üreticiler, tüketiciler, hizmet kullanıcıları, işçiler, topluluklar, aileler, hesap sahipleri vb.) katılımını garanti altına alan demokratik yönetim ve şeffaflık modelleri ile bilinirler. Yönetişim yapıları, faaliyetlerinde yer alan insanlarda güven hissiyatı yaratır ki bu da Avrupa'daki sosyal modelin geleceği ve gelişimi için temel şarttır.

Konferans, sahip olduğu özellikler sayesinde sosyal ekonominin hali hazırda bütün Avrupa ülkelerindeki ekonomik büyümeye katkıda bulunduğunu doğrulamıştır. Sosyal ekonomi, istihdam yaratma ve çalışanları istihdam sektörü içinde tutma, sosyal içerme, sosyal inovasyon, çevresel koruma, uluslararası işbirliği ve kalkınma da dahil olmak üzere yerel ve bölgesel kalkınma gibi önemli AB hedeflerinin gerçekleşmesine de katkıda bulunmaktadır. Avrupa kıtasını etkileyen finansal krizin karşısında terse döndürücü güç olarak sosyal ekonominin rolü geçtiğimiz senelerde daha da önem kazanmıştır.

Konferans, sosyal ekonomi kuruluşlarının geleneksel sektörlerin faaliyet çizgisinin ötesine geçtiklerini; yüksek sosyal etki ve istihdam yaratan, refah ve sosyal hizmet üreten, dezavantajlı işçilerin entegrasyonunu sağlayan, çevre, turizm, hatta enerji dağıtımı gibi konulara odaklanan yeni sektörlere girdiklerini göstermiştir.

Bir bütün olarak sosyal ekonomi, farklı sosyal ve ekonomik problemlerin çözümüne yardımcı olabileceği gibi Avrupa'nın sosyal ve ekonomik kalkınmasına geniş ölçüde katkıda bulunabilir. Sosyal ekonomi, bazen diğer aktörlerin yaptıklarına alternatif sunarken (rekabeti etkili bir şekilde artırması ve tüketicilere sunulan seçeneklerini

iyileştirmesi gibi) bazen de diğer kuruluşlara veya girişimlere her zaman açık olmayan insani, kurumsal ve finansal kaynaklara erişerek diğer aktörlerin faaliyetlerini tamamlayıcı ve güçlendirici bir rol üstlenir.

Sosyal ekonominin potansiyelini açığa çıkarmak ve hali hazırda oynadığı kritik rolü daha da güçlendirmek için bu sektörün büyümesine destek olabilecek (sosyal ekonomi kuruluşları, kamu kuruluşları, özel yatırımcılar, araştırma merkezleri ve akademisyenler gibi) tüm aktörlerin ortak çalışmalar ortaya koyması gerekir. Bu anlamda Konferans, birleştirici bir çerçeve ve yaklaşım olarak sosyal ekonominin önemiyle ilgili farkındalığı artırmak adına somut bir adım niteliğindedir.

Sonuç olarak, Roma Stratejisi'nin etkili bir şekilde uygulanabilmesi için, kamu kuruluşları ve sosyal ekonomi kuruluşlarıyla beraber bütün aktörlerin koordineli, ortak ve aktif bir şekilde katılım sağlaması gerekmektedir. Aşağıda sıralanan stratejik taahhütler, Konferans sonucunda ortaya çıkan eylem planının ana maddelerini ortaya koymaktadır. Çalışma gruplarının hazırladığı daha detaylı raporlara Konferans websitesinden ulaşabilirsiniz.

Kamu kuruluşları için aşağıdaki konuların stratejik öneme sahip olduğuna inanılmaktadır:

1.Aşağıda listelenen Avrupa'daki kuruluşlar içindeki sosyal ekonomi muhataplarını net olarak ortaya koymak:

1.1.Avrupa Komisyonu içinde:

1.1.1.Komisyonerler içinde net bir siyasi referans noktası.

1.1.2.Sosyal ekonominin Avrupa için taşıdığı önemle doğru orantılı derecede kaynağı olan ilgili bir yapı.

1.1.3.2015 öncelikleri ile başlayan, yeni bir strateji içeren bir eylem planı (Sosyal Ekonomi Girişimi.)

1.2.Avrupa Parlamentosu içindeki Sosyal Ekonomi Çalışma Grubunun yeniden yapılandırılması

1.3.Avrupa Konseyi içinde, sosyal ekonomi üzerine bilgisi olan bakanlar arasında düzenli toplantılar düzenlemek ve ulusal düzeyde üst düzey uzmanların bir araya geldiği gruplar oluşturmak.

2.Avrupa 2020 stratejisinin ara dönem değerlendirmesinde:

2.1.“Akıllı, sürdürülebilir ve kapsayıcı büyüme” hedefine ulaşma sürecinde sosyal ekonominin oynadığı rolü tanımak.

2.2.Kamu ihalesi yönergelerini ulusal ve yerel seviyede uygulayacak ulusal ve bölgesel kamu yetkilileri için anlaşılabilir rehber, izleme ve raporlama araçları oluşturmak.

2.3.Tamamlayıcılık, eş-tasarım ve eş-üretim mantığı taşıyarak kamu sektörü ve sosyal ekonomi kuruluşları arasındaki ortaklık modellerini genişletmek.

2.4.Avrupa Yapısal Fonlarının sosyal ekonominin teşvik edilmesi ve desteklenmesi için ulusal ve bölgesel seviyede ne derece kullanıldığını izlemek ve raporlamak.

3.Başkan Juncker tarafından duyurulan Yatırım Paketi, Yapısal Fonlar için kabul edilenle aynı oranda, sadece fiziksel altyapıyı değil, sosyal ekonomi aktörlerinin de dahil olduğu sosyal yatırımları

hedeflemelidir.

4.Sosyal ekonomi için sağlanan fonlama seçenekleri ve finansal çözümleri iyileştirmek için:

- 4.1. Sosyal ekonomi kuruluşlarına kredi verme ile ilişkili riskleri daha iyi tahlil edebilmeleri için geleneksel bankaları, risk değerlendirme uygulamalarını geliştirmeye teşvik etmek.
- 4.2. İlgili finansal araçların ve kuruluşların yaratılmasını ve geliştirilmesini desteklemek.
- 4.3. İlgili garanti fonları yaratarak kredi verme oranı ve işletme ortaklığını artırmak.
- 4.4. Karşılıklı sermaye kullanımı gibi yollarla, sosyal ekonominin gelişmesi için sosyal ekonomi aktörlerini kendi mali kaynaklarını mobilize etmeye teşvik etmek.

5.Sosyal etki ölçümü hala üzerinde anlaşılmamış bir konu olması sebebiyle Komisyon ve sosyal ekonomi kuruluşları arasında daha fazla diyalog kurulması gerekmektedir. Daha ileri gidilmeden önce ilgili paydaşlar arasındaki bilgi paylaşımını kolaylaştırmak ve erken dönemdeki deneyimleri izleyip deneyimlemek oldukça önemlidir.

Sosyal ekonomi aktörleri açısından aşağıdaki konuların stratejik öneme sahip olduğuna inanılmaktadır.

6.Farklı organizasyonel modellerin özelliklerine bakmaksızın, Avrupa sosyal ekonomisinin içinde yer alan aktörlerin kendileri hakkındaki farkındalığını özellikle şu yollarla artırmak:

- 6.1.Sosyal ekonomi içinde farklı yönetim ve organizasyon arasındaki etkileşim ve işbirlikleri;
- 6.2.Farklı yönetim yeterlilikleri ve becerileri;
- 6.3.Araştırma ve bilgi üretici faaliyetler.

7.Sosyal ekonomide güçlü bir kadın ve genç katılımı olmasına rağmen, özellikle kuruluşların yönetimdeki temsiliyetleri konusunda daha fazla iyileştirmeye ihtiyaç vardır.

8.Doğrudan sosyal ekonomiyle bağlantılı olmayan sektörleri de dahil ederek ve diğer piyasa aktörleriyle ortaklıklar kurarak inovasyon ve deney süreçlerini desteklenmelidir.

9.Sosyal ekonomi kuruluşlarının yarattığı katma değeri farkına vararak değerlendirme kültürü geliştirilmeli; onların yapılarına ve özelliklerine uygun yöntemler ve göstergeler geliştirerek eylemlerinin sosyal ve ekonomik boyutlarını değerlendirme ve raporlama kapasitelerini arttırılmalıdır.

Konferansla ilgili detaylı bilgiye [buradan](#) ulaşabilirsiniz.